

Samtök áhugafólks um spilafíkn

Viðhorf til spilakassa og spilasala á Íslandi
Apríl - maí 2020

Efnisyfirlit

Bls.

- 3 **Framkvæmdalýsing**
- Ítarlegar niðurstöður**
- 4 Sp. 1 Hversu oft hefur þú spilað í spilakössum á Íslandi á síðastliðnum 12 mánuðum?
- 7 Sp. 2 Almennt séð hver telur þú að sé helsta ástæða þess að fólk spilar í spilakössum á Íslandi?
- 10 Sp. 3 Vegna COVID-19 hafa spilakassar verið lokaðir síðan 16. mars. Myndir þú vilja hafa spilakassa lokaða til frambúðar á Íslandi eða vilt þú að þeir opni aftur eftir COVID-19?
- 13 Sp. 4 Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að fjármagna starfsemi í almannabágu á Íslandi með spilakössum?
- 16 **Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna**
- 17 **Vigtun**

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Samtök áhugafólks um spilafíkn
Markmið	Markmið spurninganna er að kanna viðhorf til spilakassa og spilasala á Íslandi
Framkvæmdatími	30. apríl - 11. maí 2020
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1529 manns af öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Gallup
Verknúmer	4031051

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	1529
Svara ekki	689
Fjöldi svarenda	840
Þátttökuhlutfall	54,9%

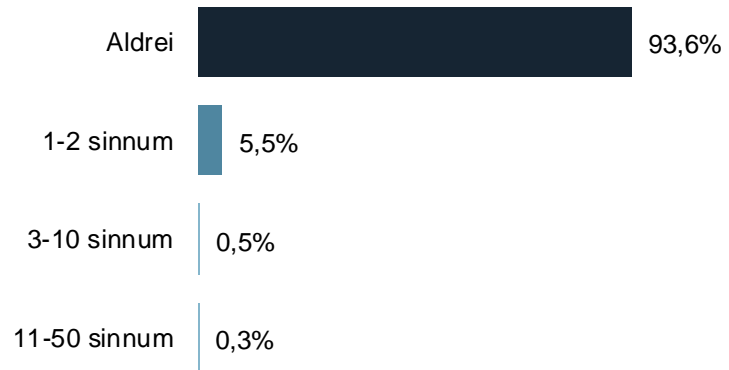
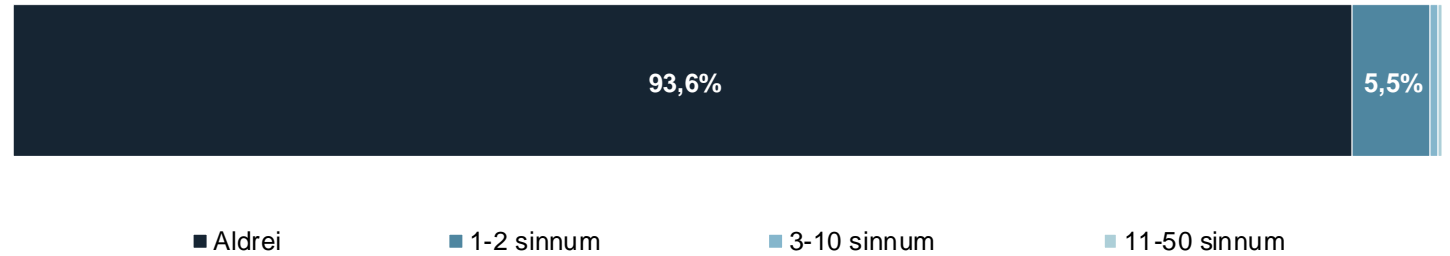
Reykjavík, 11. maí 2020

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

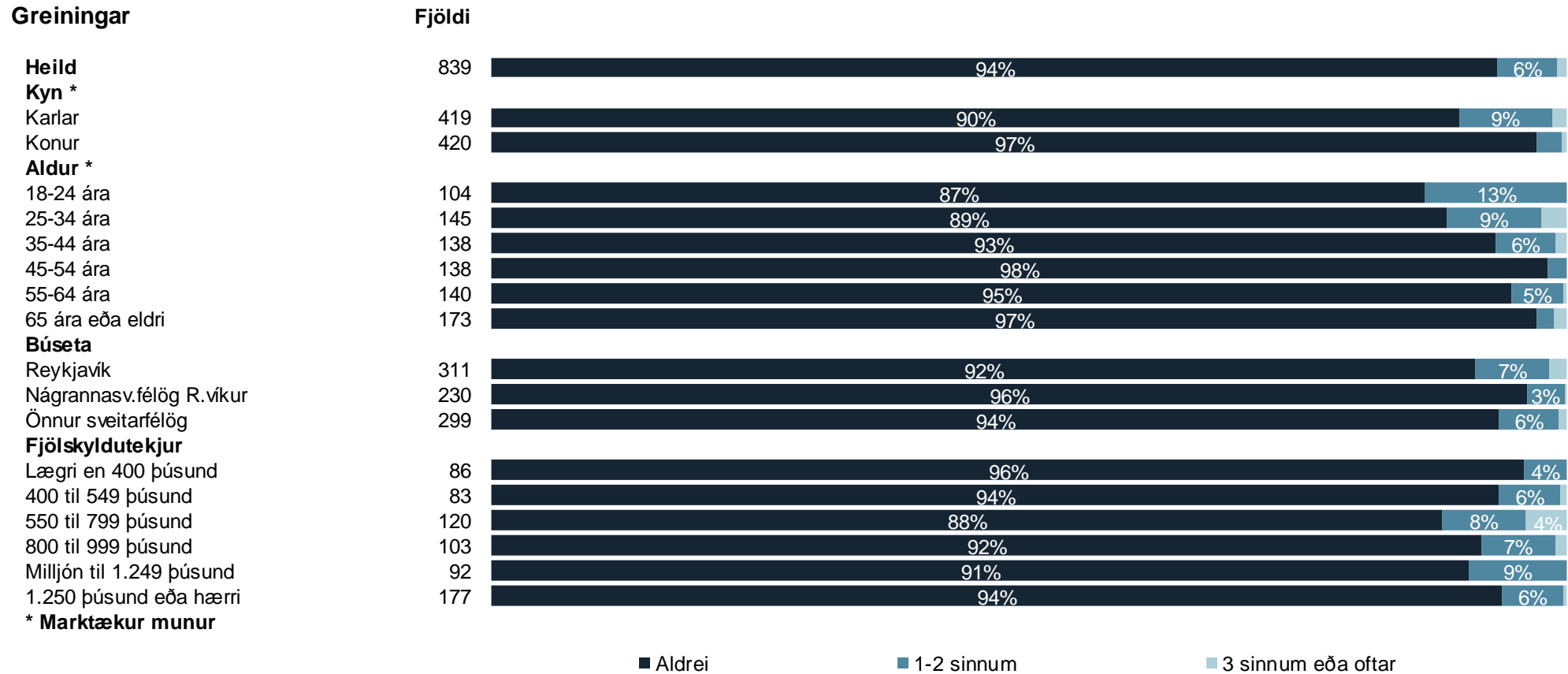
Trausti Ágústsson
Eva Dröfn Jónsdóttir

Sp. 1. Hversu oft hefur þú spilað í spilakössum á Íslandi á síðastliðnum 12 mánuðum?

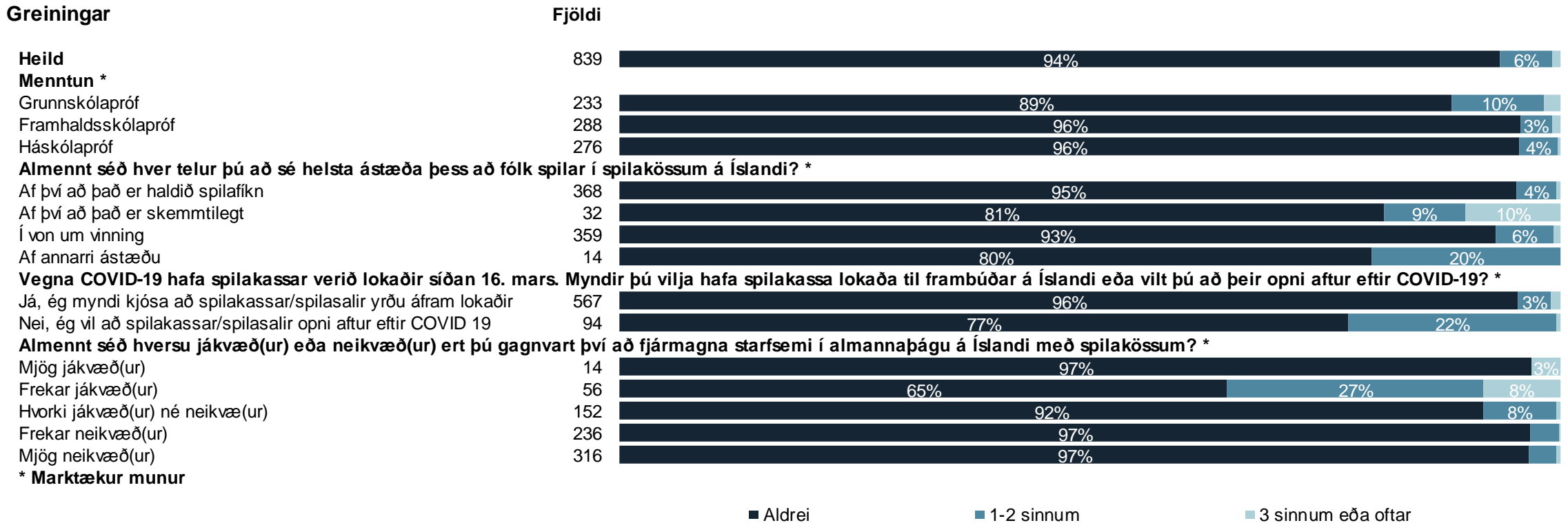
	Fjöldi	%	+/-
Aldrei	786	93,6	1,7
1-2 sinnum	46	5,5	1,5
3-10 sinnum	4	0,5	0,5
11-50 sinnum	3	0,3	0,4
51 sinnum eða oftar	0	0,0	0,0
Fjöldi svara	839	100,0	
Tóku afstöðu	839	99,9	
Tók ekki afstöðu	1	0,1	
Fjöldi svarenda	840	100,0	

Sp. 1. Næst er spurt um spilakassa og spilasali á Íslandi. Hversu oft hefur þú spilað í spilakössum á Íslandi á síðastliðnum 12 mánuðum?

Sp. 1. Hversu oft hefur þú spilað í spilakössum á Íslandi á síðastliðnum 12 mánuðum?

Sp. 2. Almennt séð hver telur þú að sé helsta ástæða þess að fólk spilar í spilakössum á Íslandi?

	Fjöldi	%	+/-
Af því að það er haldið spilafíkn	368	47,6	3,5
Í von um vinning	359	46,4	3,5
Af því að það er skemmtilegt	32	4,2	1,4
Til að styrkja gott málefni	9	1,2	0,8
Af annarri ástæðu	5	0,6	0,6
Fjöldi svara	773	100,0	
Tóku afstöðu	773	92,1	
Tóku ekki afstöðu	67	7,9	
Fjöldi svarenda	840	100,0	

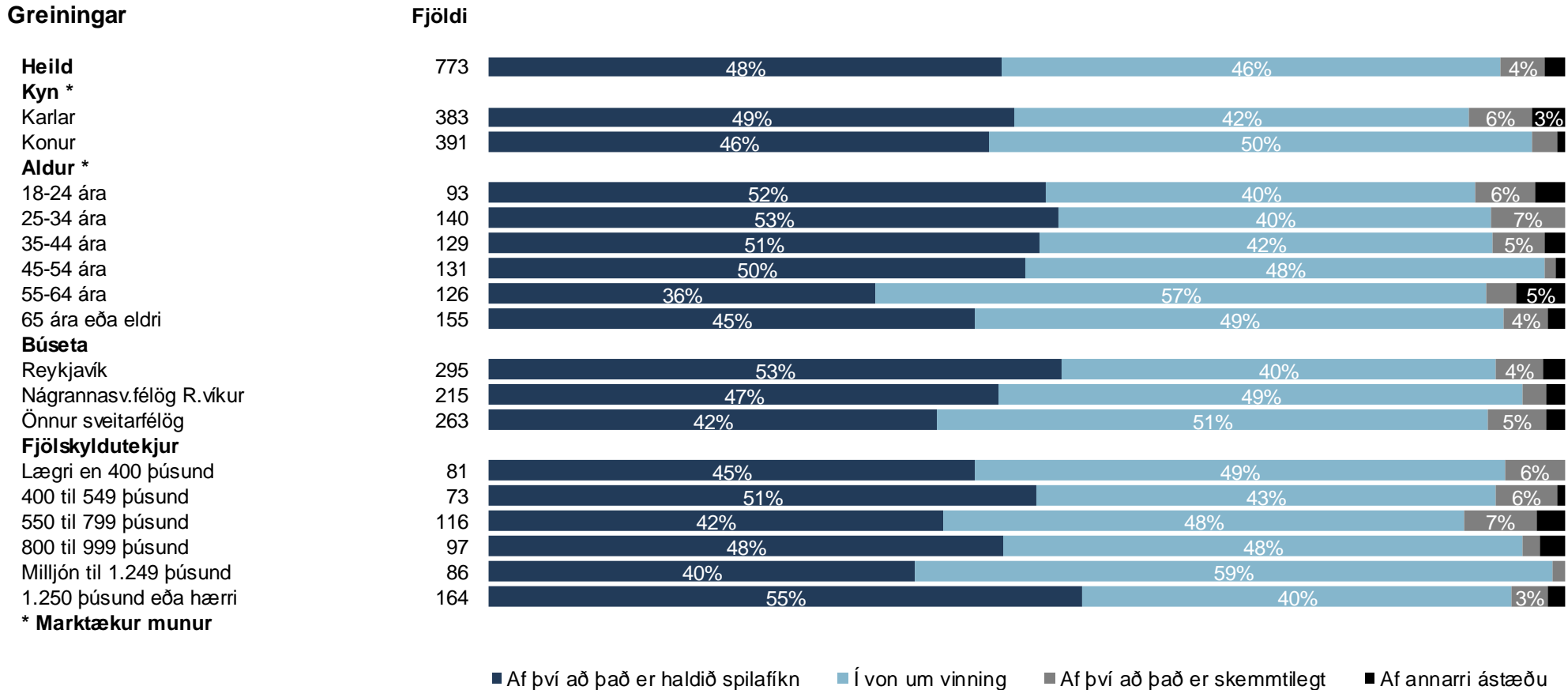

- Af því að það er haldið spilafíkn
- Í von um vinning
- Af því að það er skemmtilegt
- Til að styrkja gott málefni
- Af annarri ástæðu

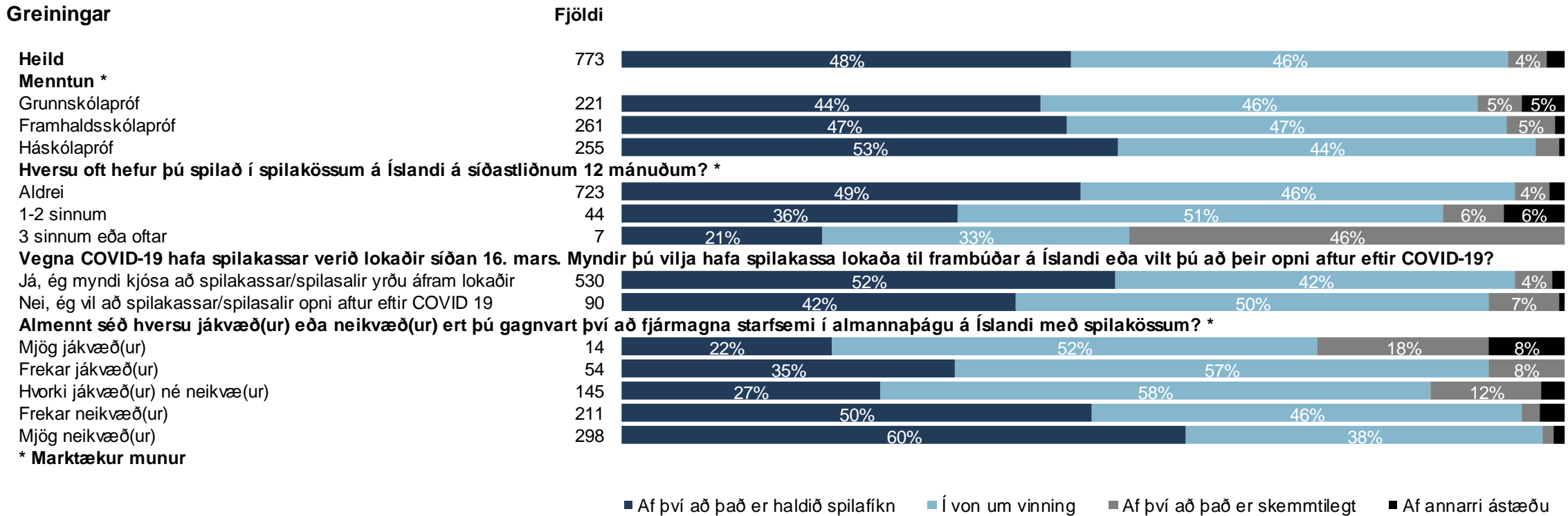
Spurningin var hálf opin þar sem svarmöguleikarnir „Af því að það er haldið spilafíkn“, „Í von um vinning“, „Af því að það er skemmtilegt“ og „Til að styrkja gott málefni“ voru sýndir í tilviljunarkenndri röð auk opna svarmöguleikans „Af annarri ástæðu“. Það sem nefnt var í „Af annarri ástæðu“: Einmana, Hef aldrei spilað, Spenna, Það hefur ekkert annað að vera og Útrás fyrir spennu.

Sp. 2. Almennt séð hver telur þú að sé helsta ástæða þess að fólk spilar í spilakössum á Íslandi?

Sp. 2. Almennt séð hver telur þú að sé helsta ástæða þess að fólk spilar í spilakössum á Íslandi?

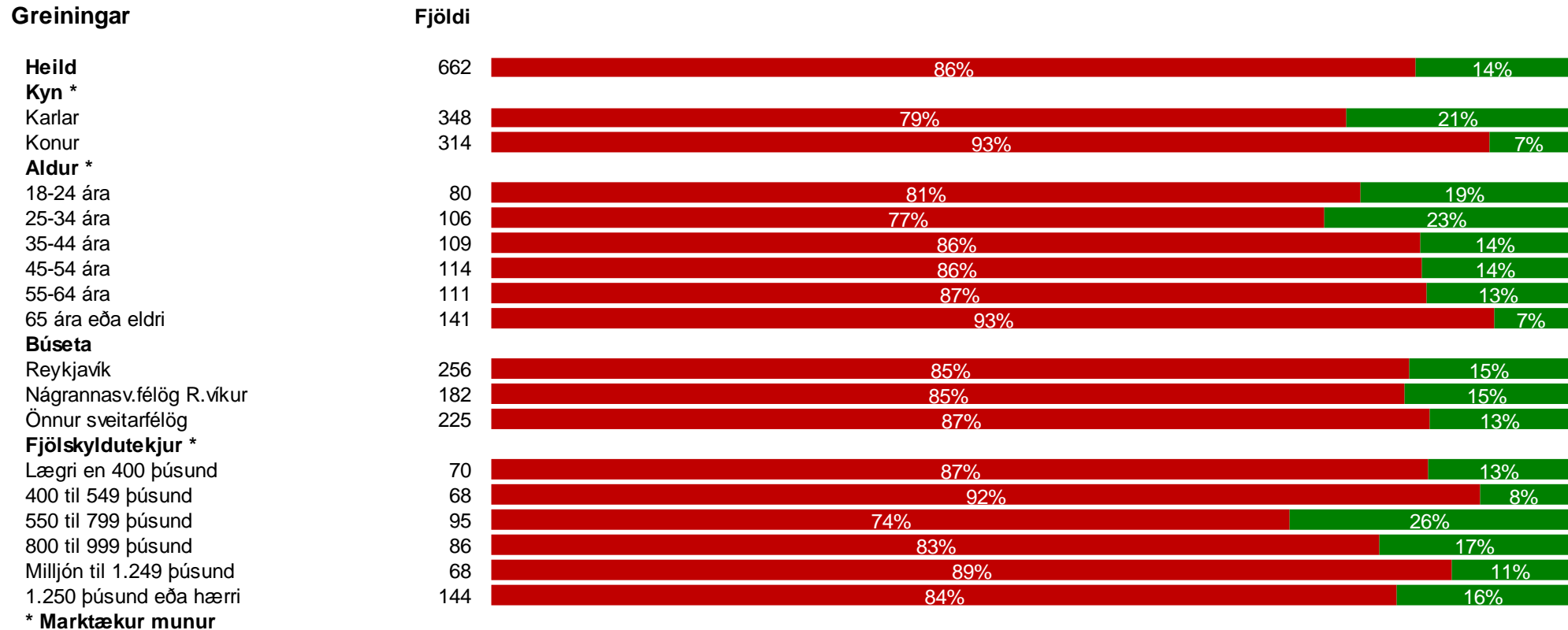

Sp. 3. Vegna COVID-19 hafa spilakassar verið lokaðir síðan 16. mars. Myndir þú vilja hafa spilakassa lokaða til frambúðar á Íslandi eða vilt þú að þeir opni aftur eftir COVID-19?

	Fjöldi	%	+/-
Já, ég myndi kjósa að spilakassar og spilasalir yrðu áfram lokaðir	568	85,8	2,7
Nei, ég vil að spilakassar og spilasalir verði opnaðir aftur eftir COVID 19	94	14,2	2,7
Fjöldi svara	662	100,0	
Tóku afstöðu	662	78,8	
Tóku ekki afstöðu	178	21,2	
Fjöldi svarenda	840	100,0	

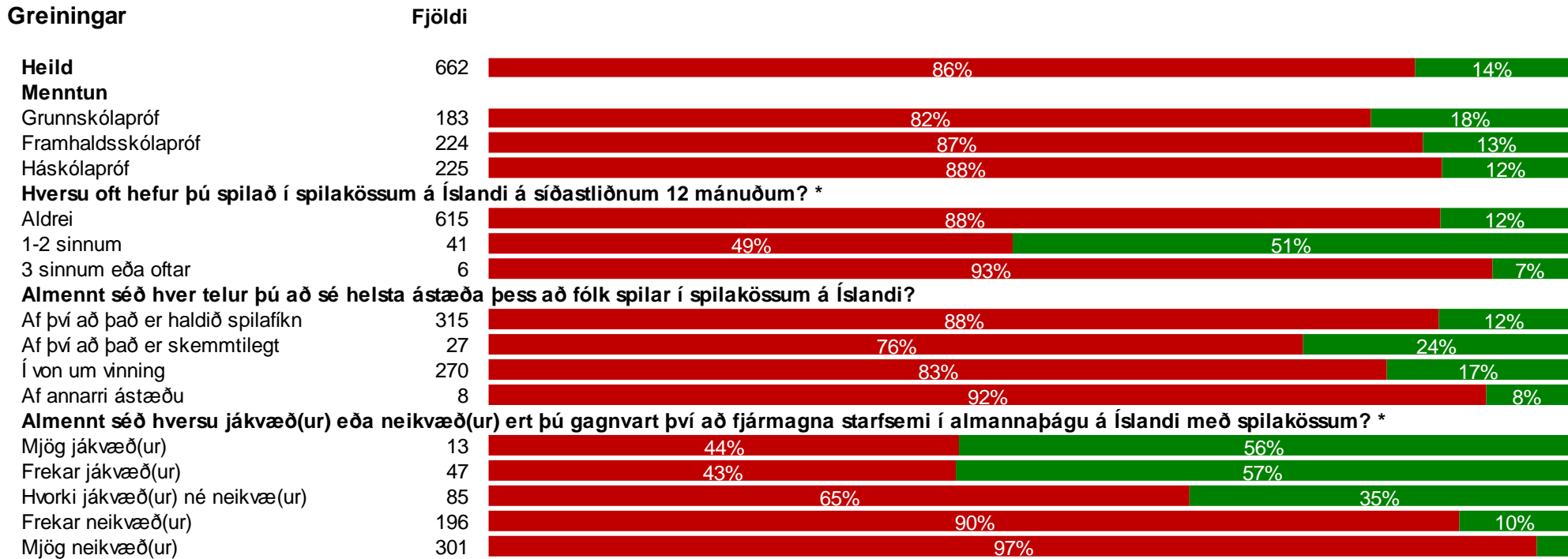
Sp. 3. Vegna COVID-19 hafa spilakassar verið lokaðir síðan 16. mars. Myndir þú vilja hafa spilakassa lokaða til frambúðar á Íslandi eða vilt þú að þeir opni aftur eftir COVID-19?

■ Já, ég myndi kjósa að spilakassar og spilasalir yrðu áfram lokaðir

■ Nei, ég vil að spilakassar og spilasalir verði opnaðir aftur eftir COVID 19

Sp. 3. Vegna COVID-19 hafa spilakassar verið lokaðir síðan 16. mars. Myndir þú vilja hafa spilakassa lokaða til frambúðar á Íslandi eða vilt þú að þeir opni aftur eftir COVID-19?

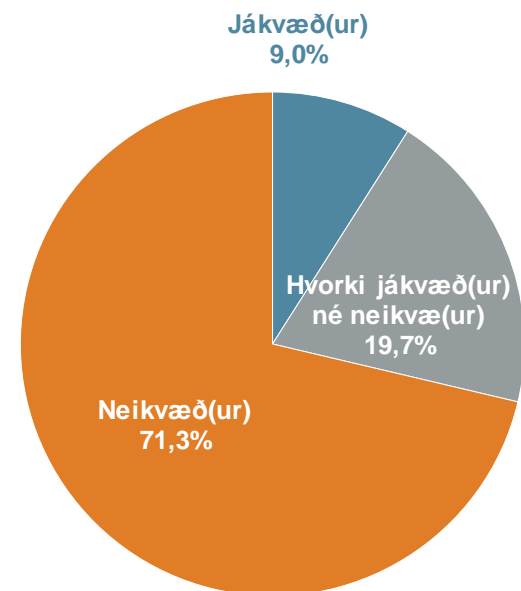
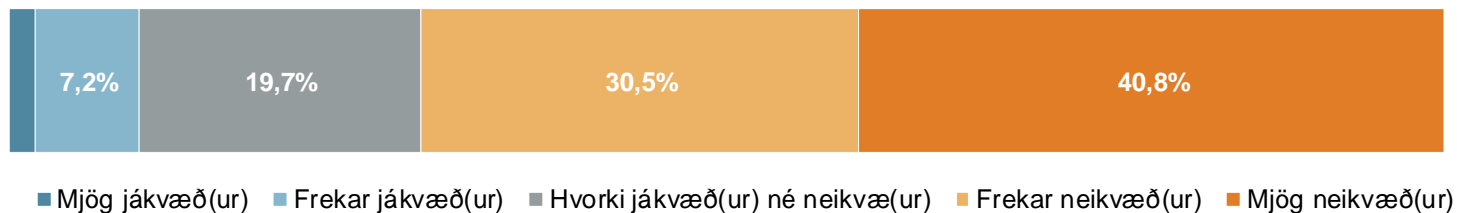

* Marktækur munur

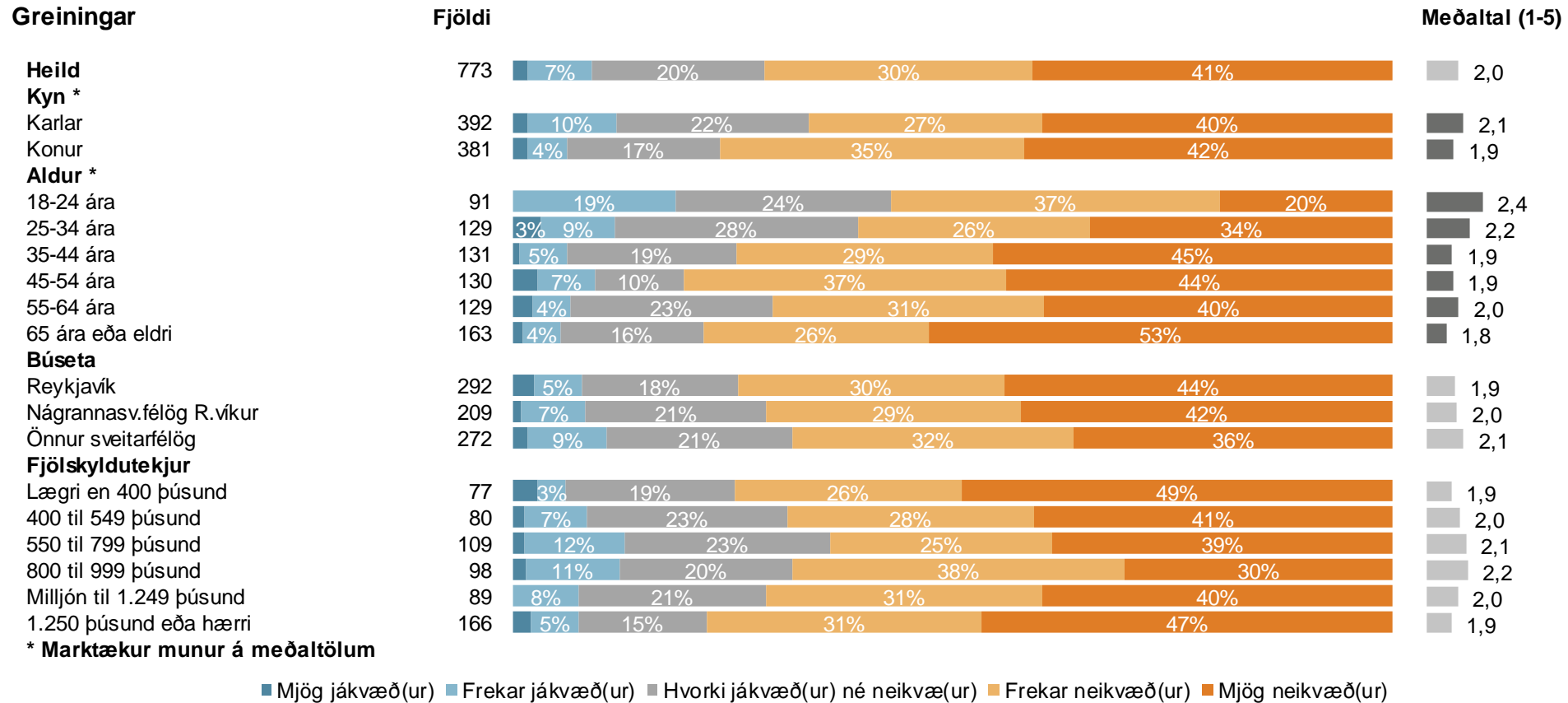
- Já, ég myndi kjósa að spilakassar og spilasalir yrðu áfram lokaðir
- Nei, ég vil að spilakassar og spilasalir verði opnaðir aftur eftir COVID 19

Sp. 4. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að fjármagna starfsemi í almannapágu á Íslandi með spilakössum?

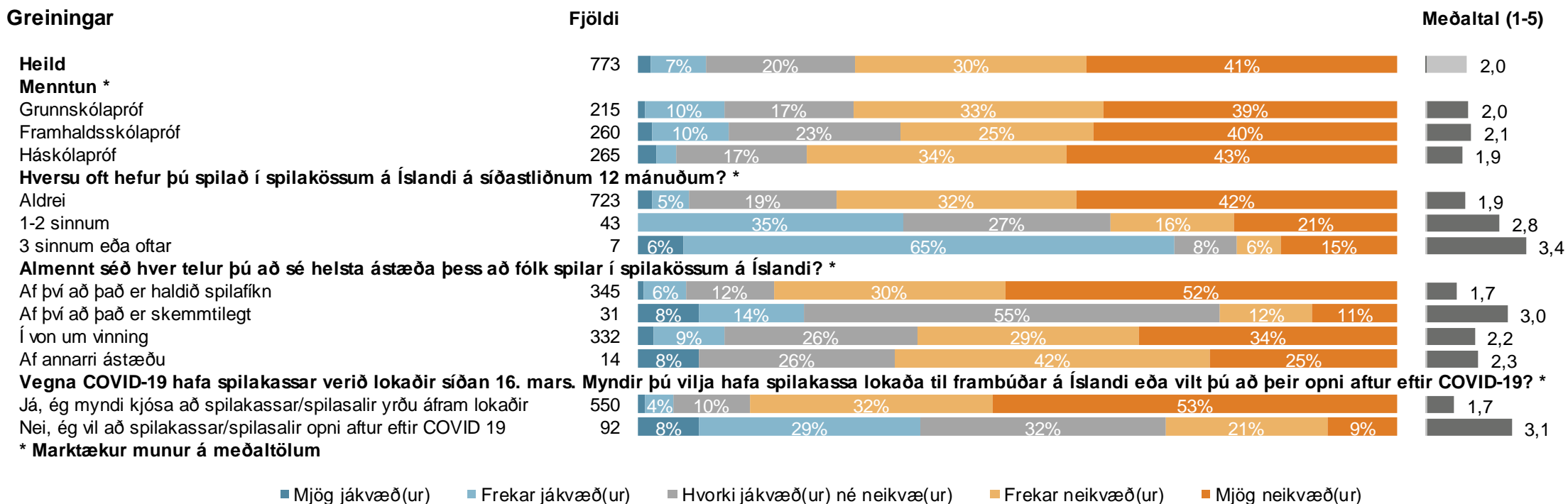
	Fjöldi	%	+/-
Mjög jákvæð(ur) (5)	14	1,8	0,9
Frekar jákvæð(ur) (4)	56	7,2	1,8
Hvorki jákvæð(ur) né neikvæ(ur) (3)	152	19,7	2,8
Frekar neikvæð(ur) (2)	236	30,5	3,2
Mjög neikvæð(ur) (1)	316	40,8	3,5
Jákvæð(ur)	70	9,0	2,0
Hvorki jákvæð(ur) né neikvæ(ur)	152	19,7	2,8
Neikvæð(ur)	551	71,3	3,2
Fjöldi svara	773	100,0	
Tóku afstöðu	773	92,0	
Tóku ekki afstöðu	67	8,0	
Fjöldi svarenda	840	100,0	
Meðaltal (1-5)	2,0		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 4. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að fjármagna starfsemi í almannapágu á Íslandi með spilakössum?

Sp. 4. Almennt séð hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að fjármagna starfsemi í almannapágu á Íslandi með spilakössum?

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Andvíg(ur)		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)		3,9	
Víkmörk ±		0,1	

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þátttakenda dreifast á ólíka svarkosti. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þátttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og ríflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntir má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málefnum. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur) (fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

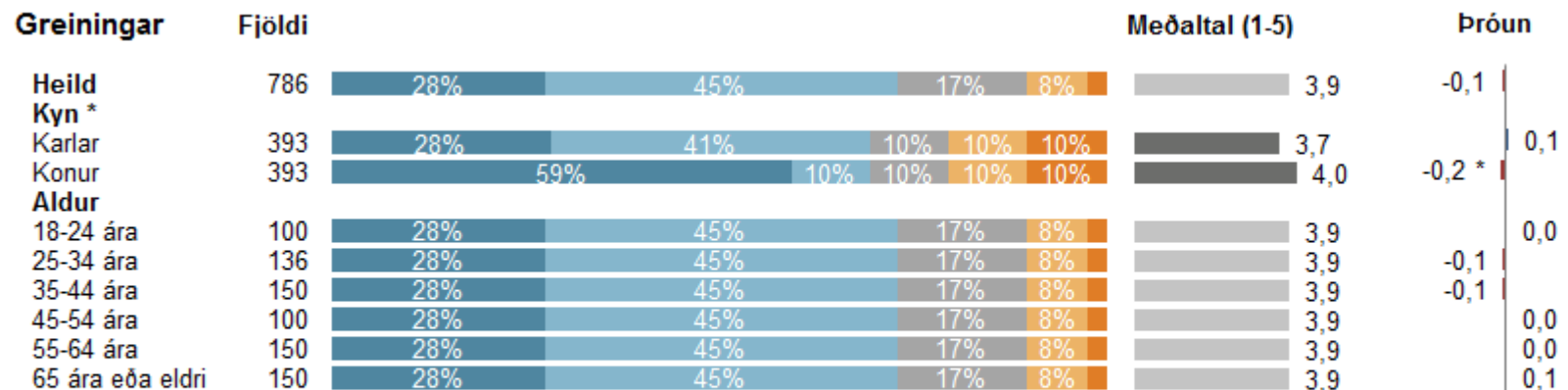
Víkmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað víkmörk eru. Víkmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef víkmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggja innan þessara víkmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málefnum. Einnig má nota víkmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef víkmörkin skarast ekki er marktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málefnum en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktækt

Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést t.d. að 28% karla eru mjög hlynntir málefnum á móti 59% kvenna. Í greiningum er jafnframt sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfræðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er titillinn stjórnmerktur, eins og í tilfalli kynja spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgráar til áherslu.

Algengur misskilningur er að ef tölfræðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfræðilegrar marktæktar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að konur eru hlynntari málefnum en karlar og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir kyni eigi sér einnig stað í þýðinu (t.d. meðal þjóðarinnar). Lengst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal kvenna hefur lækkað um 0,2 stig frá síðustu mælingu (er nú 4,0 og var síðast 4,2). Stjórnmerkingin við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfræðilega marktækur. Því má segja að konur séu nú að jafnaði síður hlynntar málefnum en þær voru í síðustu mælingu.

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegli þýði með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitöflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:

Kyn:

Karlar	47,0%
Konur	53,0%

Aldur:

18-24 ára	6,9%
25-34 ára	11,2%
35-44 ára	13,3%
45-54 ára	17,1%
55-64 ára	21,7%
65 ára eða eldri	29,8%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	63,9%
Landsbyggðin	36,1%

Hlutfall svarenda eftir vigtun:

Kyn:

Karlar	50,0%
Konur	50,0%

Aldur:

18-24 ára	12,4%
25-34 ára	17,2%
35-44 ára	16,5%
45-54 ára	16,5%
55-64 ára	16,7%
65 ára eða eldri	20,7%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	64,3%
Landsbyggðin	35,7%